

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 37. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 21. juni 2024

Tidspunkt: kl. 10.15

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 20. juni 2024

- L 1. Godkendelse af brev om EU non-papers
EUU alm. del (20231) – Bilag 603 (udkast til brev vedr. danske positionspapirer)

- L 2. Drøftelse af DER-afrapportering den 2. juli 2024

- 3. Rådsmøde nr. 4038 (udenrigsanliggender) den 24. juni 2024
Forelæggelse ved udenrigsministeren
Rådsmøde 4038 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

- 4. Rådsmøde nr. 4039 (almindelige anliggender) den 25. juni 2024
Forelæggelse ved udenrigsministeren
Rådsmøde 4039 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

- 5. Siden sidst
 - a) Orientering om forenede sager ved EU-Domstolen C-639/22 – C-644/22
Orientering ved skatteministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 172 (notat om afgivelse af indlæg i sager ved EU-Domstolen)

6. Rådsmøde nr. 4037 (landbrug og fiskeri) den 24. juni 2024
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rådsmøde 4037 – Bilag 1 (samlenotat pkt. 1-3)
Rådsmøde 4037 – Bilag 2 (samlenotat pkt. 4)
EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

- L 7. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 3, 4 og 6 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 4038 (udenrigsanliggender) den 24. juni 2024

1. Ruslands aggression mod Ukraine
 - *Politisk drøftelse*
EUU alm. del (20231) – Bilag 582 (udvalgsmødereferat side 15, senest behandlet i EUU 17/5-24)
2. Situationen i Mellemøsten
 - *Politisk drøftelse*
EUU alm. del (20231) – Bilag 582 (udvalgsmødereferat side 22, senest behandlet i EUU 17/5-24)
3. Vestbalkan
 - *Politisk drøftelse*
EUU alm. del (20222) – Bilag 565 (udvalgsmødereferat side 817, senest behandlet i EUU 17/5-23)
4. Georgien
 - *Politisk drøftelse*
5. De Store Søer
 - *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3907 – udenrigsanliggender – Bilag 2 (skriftligt forelæggelse af 16/11-22 i EUU)
6. Eventuelt
7. Siden sidst
 - a) Orientering om støtte til Ukraine ved anvendelse af indtægter fra immobiliserede russiske aktiver

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4039 (almindelige anliggender) den 25. juni 2024

1. Direktivforslag om harmoniserede krav vedr. gennemsigtighed i interesserepræsentation på vegne af tredjelande
 - *Orienterende debat*
 - KOM (2023) 0637
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 307 (udvalgsmødereferat side 18, senest behandlet i EUU 19/1-24)

2. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2024 – konklusioner
 - *Politisk drøftelse*
 - Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)
 - Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 2 (udkast til retningslinjer for konklusioner)
 - Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 3 (udkast til konklusioner)

3. Retsstatsprincippet i Ungarn/ Artikel 7
 - *Politisk drøftelse*
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 171 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EUU 10/11-23)

4. Eventuelt

5. Siden sidst
 - a) Orientering om associeringsaftale mellem EU og Andorra og San Marino
 - KOM (2024) 0189, KOM (2024) 0191

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4037 (landbrug og fiskeri) den 24. juni 2024

1. Rådskonklusioner om fremtidens landbrug i EU
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner*

2. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: Bæredygtigt fiskeri i EU: Status og retningslinjer for 2025
 - *Præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*KOM (2024) 0235

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2023/194
 - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24. juni 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*KOM (2024) 0213
EUU alm. del (20231) – Bilag 183 (udvalgsmødereferat side 5 FO, forhandlingsoplæg vedr. det oprindelige forslag forelagt 17/11-23)

- UDG 4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Afgørelse om ændring af Rådets beslutning 89/367/EØF om nedsættelse af en stående skovbrugskomité
 - *Vedtagelse af generel indstilling*KOM (2023) 0727

5. Eventuelt

6. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1-3 hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort.
Dagsordenspunkt 4 hører under Miljøministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 37. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 21. juni 2024

Tidspunkt: kl. 10.15

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Søren Søndergaard (EL) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen og skatteminister Jeppe Bruus.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Godkendelse af brev om EU non-papers

EUU alm. del (20231) – Bilag 603 (udkast til brev vedr. danske positionspapirer)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Drøftelse af DER-afrapportering den 2. juli 2024

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 4038 (udenrigsanliggender) den 24. juni 2024

Rådsmøde 4038 – Bilag 1 (sammenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20231) – Bilag 582 (udvalgsmødereferat side 15, senest behandlet i EUU 17/5-24)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forventer, at drøftelsen især vil fokusere på militær støtte til Ukraine, immobiliserede aktiver og opfølgning på fredstopmødet i Schweiz for ny-lig.

Efter konsultationer med Kyiv er der nu enighed om en aftaletekst på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine. Jeg forventer, at der på rådsmødet vil være enighed om teksten, så den kan underskrives med Ukraine i slutningen af juni 2024 og dermed inden NATO-topmødet i juli 2024. Det vil være et stærkt signal om EU's langsigtede militære og civile støtte og supplere de bilaterale sikkerhedstilsagn, som vokser i antal, og hvor Danmark var blandt de første lande til at indgå en aftale med Ukraine, og hvor alle de nordiske lande er på plads.

Herudover ventes den 14. sanktionspakke vedtaget på rådsmødet.

Angående den militære støtte forventer jeg, at medlemslandene vil komme med en opdatering på bilaterale leverancer af udstyr til Ukraine og drøfte den militære støtte gennem EU. Siden oprettelsen af den militære bistandsfond til støtte for Ukraine under den europæiske fredsfacilitet (EPF) i marts 2024 har der været uenighed om, hvorvidt fondens 5 mia. euro udelukkende skal bruges til at købe militært udstyr til Ukraine i den europæiske og ukrainske forsvarsindustri eller også på det globale marked. Fra dansk side har vi stået fast på, at Ukraines behov er det altoverskyggende hensyn. Vores fokus er, at vi bliver enige om, at de 5 mia. hurtigst muligt kan komme Ukraine mest muligt til gavn.

Fokus vil også være på renteindtægterne fra de immobiliserede russiske aktiver. I maj 2024 godkendte Rådet, at op til 90 pct. af indtægterne skal bruges på militær støtte til Ukraine gennem fredsfaciliteten. Der pågår fortsat forhandlinger om, hvordan man konkret vil udmønte støtten. Forhåbentlig når man til enighed senere i dag. Fra dansk side arbejder vi for, at midlerne skal bruges på direkte indkøb af militært udstyr til Ukraine i den europæiske og ukrainske forsvarsindustri, når det er muligt, men med mulighed for indkøb globalt, hvis nødvendigt. Det må være Ukraines behov, der er styrende. Det er positivt, at midlerne går til direkte indkøb af militært udstyr og ikke til refusioner til medlemslandene. Det har vi fra dansk side arbejdet for.

G7 er nået til principiel enighed om et lån til Ukraine baseret på indtægterne fra de immobiliserede russiske aktiver. Ukraine er hårdt presset, og det er naturligvis meget positivt, at indtægterne kan

bruges til at støtte Ukraine. Det er forståelsen, at den konkrete implementering stadig forhandles blandt G7 og vil skulle falde på plads i EU.

Rådsmødedrøftelsen forventes også at følge op på fredstopmødet i Schweiz, der blev afholdt den 15.-16. juni 2024. 100 lande og internationale organisationer deltog. Halvdelen af landene var fra det globale syd. Fredsmødet var vigtigt for at understrege nødvendigheden af en fred baseret på FN-pagten og international lov, i skarp kontrast til det overgivelsesultimatum, Putin definerede i sidste uge. Vi har de seneste uger set Rusland støttet af Kina føre et meget aktivt diplomati for at svække den internationale støtte til Ukraine. Der er derfor også i kølvandet på mødet i Schweiz behov for at drøfte, hvordan EU kan styrke arbejdet med outreach for yderligere at sikre opbakningen til fred i Ukraine.

Til sidst vil jeg blot fremhæve, at EU's sanktionsregime rettet mod krænkelser af menneskerettighederne i Rusland formelt blev vedtaget den 27. maj 2024. Sanktionsregimet skal ses i forlængelse af Aleksej Navalnyjs tragiske død og gør EU i stand til at ramme dem, der støtter eller er involveret i menneskerettighedskrænkelser i Rusland.

Se debatten under rådsmødepunkt 7.

2. Situationen i Mellemøsten

– Politisk drøftelse

EUU alm. del (20231) – Bilag 582 (udvalgsmødereferat side 22, senest behandlet i EUU 17/5-24)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forventer, at drøftelsen bl.a. vil komme omkring, hvordan EU kan bidrage til bestræbelserne på at opnå en aftale om det forslag til våbenhvile, som USA's præsident Biden præsenterede den 31. maj 2024, og som FN's Sikkerhedsråd endosserede den 10. juni 2024. Resolutionen blev vedtaget med 14 stemmer for og kun Rusland afstod.

Både fra dansk og EU's side har vi budt våbenhvileforslaget velkommen. Mens Israel ifølge resolutionen – og som bekræftet af USA – skulle have accepteret våbenhvileplanen, er der endnu stor usikkerhed om Hamas' grad af accept af aftalen. Det er afgørende, at begge parter nu implementerer planen uden forsinkelser eller betingelser.

Vi har i høj grad brug for en afslutning på konflikten. Der vurderes at være omkring 120 gidsler tilbage i Gaza, hvoraf mindst 42 anslås af være afgået ved døden. Og den humanitære situation i Gaza er desværre fortsat katastrofal med meldinger om over 37.300 dræbte og mindst 85.500 sårede. Mere end en million mennesker er nu fordrevet fra Rafah, hvor en stor del af Gazas befolkning ellers havde søgt tilflugt. Den humanitære adgang er fortsat ekstremt udfordret. Store dele af den palæstinensiske befolkning står på kanten af hungersnød, og ni ud af ti børn oplever alvorlig fødevarer- og sundhedsrisiko.

Fra dansk side støtter vi, at EU fortsætter med at understrege over for Israel det presserende behov for hurtig, sikker, vedvarende og uhindret humanitær adgang til og i Gaza, herunder ved genåbning af centrale grænseovergange og beskyttelse af civile og nødhjælpsarbejdere. Det israelske militærs udmelding om taktiske pauser i kamphandlingerne vil være et positivt skridt, men det er endnu uklart, hvorvidt det vil blive implementeret.

Den alvorlige situation understreges af, at Den Internationale Domstol (ICJ) den 24. maj 2024 beordrede nye foreløbige foranstaltninger i sagen anlagt af Sydafrika mod Israel om overtrædelser af folkedrabskonventionen. I sin kendelse understregede Domstolen Israels forpligtelse til at sikre uhindret adgang til humanitær nødhjælp ind i Gaza og beordrede Israel til at indstille sin militæroffensiv i Rafah. Danmark har både bilateralt og sammen med EU opfordret Israel til at efterleve Domstolens bindende afgørelser.

Jeg forventer også, at vi vil fortsætte vores drøftelser om, hvordan EU kan bidrage aktivt til, at der på længere sigt genstartes en fredsproces hen imod en tostatsløsning. Selv om det er vanskeligt, skal vi fra EU's side insistere på også at have blik for det videre politiske spor og fokusere på områder, hvor vi kan bevæge os fremad med bred EU-enighed. Her er støtten til det palæstinensiske selvstyre et oplagt eksempel, som vi også drøftede på vores seneste møde, for det er helt afgørende, at det palæstinensiske selvstyre gennemfører de nødvendige reformer, så vi får et velfungerende kompetent og legitimt selvstyre, der på sigt kan lede et forenet Palæstina. Der er brug for, at vi bliver endnu mere konkrete i forhold til at identificere de områder, hvor EU kan gøre en reel for-

skel. Derfor har jeg forud for rådsmødet sammen med min græske og portugisiske kollegaer opfordret EU's høje repræsentant, Josep Borrell, til at pege på nogle konkrete handlespor for EU's støtte til selvstyret, som vi kan arbejde videre med.

EU's indsats bør selvfølgelig ske i tæt samarbejde med USA og andre konstruktive kræfter, herunder ikke mindst regionale støtter. Det forventer jeg også vil fylde i drøftelsen.

Afslutningsvis må vi ikke miste blikket for EU's fortsatte indsats for at bidrage til, at den aktuelle konflikt ikke eskalerer yderligere i regionen. Ud over den forfærdelige situation i Gaza ser vi også en fortsat høj intensitet i kampene omkring grænsen mellem Israel og Libanon mellem det israelske militær og Hizbollah.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er tilfreds med, at regeringen støtter Den Internationale Domstols nye foranstaltninger og ønsket om, at der er uhindret adgang til humanitær bistand. Men indtil videre har Israel ikke lyttet til kritikken og gjort nok. Hvad gør vi, hvis de fortsat ikke lytter til den massive kritik og de krav, der bliver stillet – både internt og eksternt? Den israelske regering står svagere og svagere i forhold til både intern og ekstern kritik. Hvad er næste skridt i forhold til at lægge pres på for i første omgang at sikre uhindret adgang til humanitær bistand, men også at få stoppet krigen?

Søren Søndergaard (EL): Jeg er meget glad for den semantiske ændring, der er sket i sprogbruget, hvor man nu går ind for en humanitær våbenhvile, der kan føre til en længerevarende våbenhvile. Det er en udvikling i den helt rigtige retning, og det er vi selvfølgelig glade for. Spørgsmålet er, om vores skridt i forhold til Israel er nok. Forhindrer Israel stadig væk FN-udpegede undersøgere i at komme til Gaza, eller har de fået adgang? Én ting er at afvise den fri presse, en anden ting er at forhindre FN's undersøgelseskommission i at få adgang til at undersøge, hvad der foregår.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Israel er om bord på Bidens plan med den trefasede tilgang. Det fremgår af resolutionen, og det er bekræftet af USA. Der er brug for, at der kommer et entydigt og klart svar fra Hamas, og det er ikke kommet endnu. Derfor skal presset i den sammenhæng lægges på Hamas, for så ville man kunne tage hul på den trefasede tilgang, som jo ville føre til en permanent våbenhvile og i øvrigt en genopbygning af Gaza, som dernæst vil lede til hele spørgsmålet om det fremtidige styre i Gaza og Palæstina. Netop derfor nævnte jeg kapacitetsopbygningen hos det palæstinensiske selvstyre i forelæggelsen.

Jeg er ikke bekendt med, at det er muligt, at FN-observatører har kunnet få adgang til Gaza.

3. Vestbalkan

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20222) – Bilag 565 (udvalgsmødereferat side 817, senest behandlet i EUU 17/5-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi skal have en frokostdrøftelse med udenrigsministrene fra de seks Vestbalkanlande. Fokus vil være på den aktuelle politiske og sikkerhedsmæssige situation i regionen.

Vestbalkan er stadig stærkt præget af interne spændinger og historiske udeståender mellem landene, og det er ingen hemmelighed, at Rusland gør sit for at puste til de konflikter, der ulmer i regionen. Det gælder i særdeleshed i Bosnien, hvor Rusland aktivt støtter lederen af de bosniske serbere, Milorad Dodik, i hans skadelige og dybt bekymrende løsrivelseskurs. Vi genåbner som bekendt en dansk ambassade i Sarajevo til efteråret 2024, og det vil give os en meget bedre mulighed for at følge udviklingen i landet.

Forholdet mellem Serbien og Kosovo befinder sig fortsat på et lavpunkt. Lederne i de to lande har reelt intet gjort for at overholde deres del af den aftale, som med EU's hjælp blev forhandlet på plads i begyndelsen af 2023. Begge lande bærer et ansvar for at få normaliseringsprocessen tilbage på skinnerne. Men trods et massivt pres fra EU er der desværre ikke umiddelbart udsigt til et større gennembrud.

Samtidig har det nordlige Kosovo, som er den del af landet, der huser størstedelen af kosovoserberne, i 2023 været skueplads for øgede spændinger.

Et stabilt Vestbalkan er i EU's interesse. I november 2023 lancerede Kommissionen en ny vækstplan for Vestbalkan, som skal knytte landene tættere på EU forud for deres optagelse i Unionen. Bl.a. stiller Kommissionen Vestbalkan fordelagtig adgang til visse sektorer af det indre marked i udsigt, på betingelse af at landene lever op til reglerne herfor og samtidig åbner de berørte sektorer op for de omkringliggende lande.

På Vestbalkan har man taget godt imod vækstplanen. Den er et godt eksempel på, hvordan EU kan give incitament til, at landene selv tager ansvar for at sikre en positiv regional udvikling.

Vi skal også se på, hvordan vi styrker samarbejdet med Vestbalkanlandene på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Albanien, Bosnien, Nordmakedonien, Montenegro og Kosovo har allerede tilpasset sig 100 pct. til EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP).

Serbien vægrer sig desværre fortsat ved at indføre sanktioner mod Rusland. Det er ikke i orden, at et land, som forhandler om optagelse i EU, fortsat sidder på hegnet i forhold til Ruslands aggressioner i Ukraine. Foreløbig har det betydet, at Serbien gennem de seneste år ikke har opnået fremskridt i udvidelsesprocessen. Vi skal fortsat benytte alle lejligheder til at presse Serbien i denne sag. Det er også i deres egen interesse.

Søren Søndergaard (EL): Jeg forstår det på den måde, at Danmark indtager en robust holdning i forhold til at forsvare Bosnien-Hercegovinas territoriale integritet samt over for ethvert angreb på de

demokratiske rettigheder i Georgien, og at man vil følge det op på en række måder, både hvad angår bilateral dansk bistand, og hvad angår EU-bistand. Det mener jeg er en helt rigtig position. Jeg tror, at det vil være et problem, hvis reaktionen kommer for sent, i og med at der relativt snart skal være valg i Georgien – i oktober 2024. Det meget vigtigt, at det slås fast på dette rådsmøde. Jeg forstår, at regeringen lægger op til netop det, og det støtter vi hundrede procent.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det ser vi ens på, og det kvitterer jeg for.

4. Georgien

– *Politisk drøftelse*

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi skal drøfte EU's handlemuligheder i forhold til den ret bekymrende udvikling og voksende repression i Georgien. Den 14. maj 2024 vedtog det georgiske parlament en problematisk lov om gennemsigtighed med udenlandsk indflydelse.

Der er tale om en fremmedagentlov, som vi også kender det fra bl.a. Rusland. Ngo'er, medier og andre organisationer, der modtager mere end 20 pct. af deres finansiering fra udlandet, skal registrere sig som »organisationer, der forfølger en fremmed magts interesser«. Ellers skal de betale store bøder.

Der er stor bekymring over udviklingen blandt den overvejende proeuropæiske befolkning, som frygter, at deres regering sætter landets EU-perspektiv over styr. Der er kun få måneder til næste parlamentsvalg i Georgien i oktober 2024, og Georgiens regering har igangsat, hvad der vel kun kan beskrives som en massiv desinformationskampagne. På den ene side rettes der hårde beskyldninger mod vestlige partnere. På den anden side forsøger den at bilde befolkningen ind, at alt går fint på Georgiens vej mod EU-medlemskab.

EU og en række medlemsstater har ligesom Danmark gentagne gange appelleret til den georgiske regering om at trække fremmedagentloven tilbage. Det blev mødt af et veto af præsidenten, der efterfølgende blev overrulet i parlamentet, så det er jo vedtaget. Vi tog bl.a. initiativ til – og koordinerede – en fælles nordisk-baltisk erklæring herom den 10. maj 2024. Fra dansk side har vi også klart kommunikeret til den georgiske regering, at landet ikke kommer videre på vejen mod EU-medlemskab, medmindre der ændres kurs.

På rådsmødet den 27. maj 2024 anmodede vi EU's Udenrigstjeneste om at udarbejde et optionspapir med forslag til forskellige handlemuligheder, hvis den nuværende udvikling fortsætter. Det har EU's Udenrigstjeneste nu leveret, og jeg forventer, at dette optionspapir vil danne udgangspunkt for drøftelsen på rådsmødet.

Papiret indeholder flere initiativer, som vi fra dansk side kan bakke op om. Det gælder f.eks. suspension og begrænsning af EU's bistand til georgiske myndigheder, samt at EU øger støtten til civilsamfundet og frie medier. EU's Udenrigstjeneste lægger desuden op til at se på yderligere tiltag, hvis situationen forværres yderligere, herunder restriktioner på visumområdet eller målrettede sanktioner mod personer, der er ansvarlige for undertrykkelse af menneskerettigheder i Georgien.

Se debatten under rådsmødepunkt 7.

5. De Store Søer

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3907 – udenrigsanliggender – Bilag 2 (skriftligt forelæggelse af 16/11-22 i EUU)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): De Store Søer-regionen i Afrika er en region, vi ikke hører meget om på vores breddegrader, men som ikke desto mindre er vigtig for Afrika. Regionens mange råstoffer og mineralreserver spiller også en vigtig rolle for den globale grønne omstilling.

Jeg forventer, at drøftelsen på rådsmødet kommer til at handle om konflikten i det østlige DR Congo. Konflikten er langvarig, men siden årets begyndelse har der været en bekymrende intensivering af væbnede kampe med store humanitære konsekvenser til følge.

Drøftelsen ventes at fokusere på, hvordan EU kan spille en konstruktiv rolle og bidrage til løsninger. EU ventes bl.a. snarlig at udnævne en særlig repræsentant for EU til De Store Søer, ligesom vi allerede har for Afrikas Horn og Sahel.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Orientering om støtte til Ukraine ved anvendelse af indtægter fra immobiliserede russiske aktiver

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 12. april 2024. Udvalget gav opbakning til forhandlingsoplæg om EU's anvendelse af indtægter fra immobiliserede russiske aktiver.

Forud for rådsmødet når vi forhåbentlig til enighed om, at vi bl.a. vil bruge indtægterne på donation af militært udstyr via den ukrainske forsvarsindustri.

EU's Udenrigstjeneste har i den forbindelse henvendt sig til Danmark med muligheden for, at vi fra dansk side påtager os rollen som gennemførelsesaktør for den del af midlerne, som forventes anvendt til donationer via den ukrainske forsvarsindustri. Der er forventelig tale om et beløb på ca. 350 mio. euro i 2024.

Danmark donerede 200 millioner kr. i den forrige donationspakke til direkte investeringer i den ukrainske forsvarsindustri, og i den seneste donationspakke donerede vi yderligere 1 mia. kr. Danmark er blevet adspurgt om rollen som gennemførelsesaktør, da vi har arbejdet med en model for, hvordan vi kan donere militært materiel via den ukrainske forsvarsindustri. Vi har indgået et aftalegrundlag med Ukraine og forventer snart at kunne begynde de første donationer i samarbejde med Ukraine.

Fra dansk side har vi takket ja til tilbuddet om at blive gennemførelsesaktør. Regeringen rådførte sig med Det Udenrigspolitiske Nævn om den beslutning tirsdag den 18. juni 2024. Som gennemførelsesaktør kan vi bidrage til at styrke den ukrainske forsvarsindustri samt sikre hurtigere og mere effektiv militær støtte til frontlinjen. Samtidig er det en anerkendelse af Danmarks førerposition, når det kommer til den militære støtte til Ukraine. I den kommende tid vil vi forhandle en mere detaljeret aftale på plads med EU.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren nævner, at den del af midlerne, som forventes anvendt til donationer via den ukrainske forsvarsindustri, udgør 350 mio. euro. Men hvad er den samlede pulje, og hvad bliver de resterende midler brugt til? Vi har tidligere diskuteret, om der går midler til den europæiske forsvarsindustri. Bekymringen er jo netop, hvordan Rusland og måske andre dele af verden reagerer på det. Har der været nogen reaktioner endnu?

Er der opmærksomhed på antikorrupsionstiltag? Hvordan sikrer vi, at pengene ikke havner de forkerte steder, og at de våben, der bliver købt, ikke bliver spredt? Vi ved, at våben kan sprede sig og destabilisere regionen generelt, hvis der er for mange våben efter en fredsaftale.

Rusland kommer med helt urimelige krav, men man kunne måske se kimen til noget positivt, nemlig at Rusland giver udtryk for at være klar til at stoppe krigen på visse betingelser, og så er forhandlingsspor vel egentlig åbent. Jeg vil appellere til, at man går ned ad det spor. Jeg mener, vi har behov for at skifte spor fra det militære spor til et forhandlingsspor med politiske og diplomatiske løsninger.

Nedtoning af Ruslands aggressivitet spiller også ind i debatten om Georgien. Kampen i Georgien er jo grupper støttet af Rusland versus proeuropæiske grupper. Ved at gå ind i forhandlingssporet med Rusland kan vi give udtryk for, at Rusland ikke bør destabilisere så mange steder i Europa – det gælder ikke kun Ukraine, men også Georgien og Balkan. Det er vigtigt, at vi begynder en samtale med Rusland.

Søren Søndergaard (EL): Jeg forstod, at der var opnået enighed om bistandsfonden, men nye EU-sanktioner står vel tilbage. I samlenotatet står der i hvert fald, at det er uvist, om man kan nå til enighed om en 14. sanktionspakke, og at det har været vanskeligt at nå til enighed om oprettelsen af et nyt sanktionsregime. Det er vel ikke løst. Hvis det er, vil jeg gerne vide, hvad der er givet af indrømmelser. Det er jo lidt underligt, at nogle sætter sig imod sanktionerne. Hvad går diskussionen på?

Man skriver, at man sideløbende vil oprette et nyt EU-sanktionsregime rettet mod Ruslands hybride og destabiliserende aktiviteter. Hvad har man ikke allerede indført i de tidligere sanktionspakker?

Det er rigtig fint, at Danmark er blevet bedt om at stå for de ekstraordinære indtægter fra de immobiliserede aktiver. Men Rusland vil næppe se på det med milde øjne. Der eksisterer ikke nogen militær trussel mod Danmark, men der eksisterer alle mulige andre trusler fra Rusland. Information har bl.a. afdækket risikoen for at sætte et ghanesisk tankskib på grund i de indre bæltter med stor olieforurening til følge. Jeg håber, at man i forbindelse med at påtage sig opgaven forbereder sig på en række risici, så det ikke kommer som en overraskelse.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Til Theresa Scavenius angående afkastet af de immobiliserede aktiver: Vi har estimeret, at det akkumulerer sig til ca. 3 mia. euro om året, og de 350 mio. euro, som Danmark skal være gennemførelsesaktør for, er en delmængde af det.

Søren Søndergaard nævner, at rollen som gennemførelsesaktør eksponerer Danmark, men rollen betyder ikke, at Danmark forvalter hele EU's samlede forvaltning af afkastet af de immobiliserede aktiver. Midlerne bringes også i spil på anden vis. Som Theresa Scavenius er inde på, synes Rusland ikke, det er en overmåde god idé. Men vi kan ikke lægge Ruslands holdning til grund for de skridt, vi tager. Det er Rusland, der er i strid med alle regler. Rusland har invaderet Ukraine, og Rusland kan bringe det hele til ophør ved bare at lægge våbnene og trække sig tilbage – så er sagen løst. I modsætning til det eksisterer Ukraine ikke længere, hvis de nedlægger våbnene, og så er sagen ikke løst.

Vi er selvfølgelig bekendt med, at vi også skal passe på Danmark, og det er vigtigt, at tingene gøres koordineret. Det gør vi også, selv om man vel også må sige, at Danmark i mange sammenhænge har taget de første skridt. Det gjorde vi i forbindelse med F-16 samt de direkte investeringer i ukrainsk våbenproduktion, og nu følges det op med EU-ressourcer, så det ikke bare er en isoleret dansk investering. Jeg håber, at det kan få andre til at gøre det samme, for der er brug for at skælere op.

Vi er meget opmærksomme på korruptionsspørgsmålet. Det er vi i øvrigt i alle lag, for det er jo en kendt sag, at Ukraine i den grad – også før invasionen – har haft og rimeligvis også i en stor udstrækning fortsat har udfordringer her. Det er også derfor, Danmark historisk har haft opgaven med

at lede EU's antikorrupsionsarbejde i Ukraine. Det er også vigtigt i forhold til spørgsmålet om Ukraines europæiske inklusion. Kommissionen har foretaget en vurdering af Ukraines fremskridt, og man kan nu indlede optagelsesforhandlinger, hvor spørgsmålet om at matche EU's værdier er helt centralt. Det er selvfølgelig også vigtigt i forhold til de direkte investeringer ind i Ukraine. Vi har rådført os med det i Nævnet. Vi er ikke naive – vi er meget opmærksomme på det, og vi mener, at vi har lavet et setup omkring måden at kontrahere og følge kontrakter til dørs på, som gør, at vi har maksimalt greb om det.

Vi tolker nok Putins meldinger lidt forskelligt. Vi synes ikke, at Putin viser et attraktivt forhandlingsrum, bl.a. af de grunde Theresa Scavenius selv nævner omkring den russiske indflydelse andre steder. Hvis vi belønner Ruslands strategi, træder vi ned ad en meget farlig vej.

Til Søren Søndergaard: Den 14. sanktionspakke er de facto ved at være på plads, og det er klart en forventning, at den vedtages på mandag. Sanktionspakken vil indeholde sektorspecifikke tiltag og flere listninger målrettet særlig sanktionsomgåelse og tiltag til at støtte effekten af eksisterende sanktioner. Der vil også være tiltag mod bl.a. russisk flydende naturgas og maritime tiltag i forhold til skyggeflådeproblematikken, som vi nu også i sanktionsregimerne begynder at gøre noget ved. Det er rimelig komplekst stof, men det tager vi hul på nu, og det har vi lænet os meget ind i. Derudover vil en række individer og enheder blive sanktioneret. Vi sørger selvfølgelig for, at sanktionspakken bliver foldet ud for udvalget, når den er vedtaget.

EU's sanktionsregime hviler på konsensus, og vores tilgang er kontinuerligt at have de skarpest mulige sanktioner, der kan opnås enighed om, og derfor bygger vi lag på lag. For at stå håndfast over for Rusland, skal man bruge sin energi på at beskrive de nye lag, der skærper sanktionerne, frem for at bruge energi på at påpege de lag, man ikke har lagt på. Det handler om at sende et signal om enighed.

Theresa Scavenius (UFG): 350 mio. euro skal altså gå til donationer, men hvad skal de 3 mia. euro om året bruges til? Lige nu bruger man krigen til at legitimere, at man handler i strid med grundlæggende globale økonomiske principper. Jeg mener, at vi har overskredet en række grænser på det punkt. Ministeren siger, at Rusland er problemet, da de handler i strid med reglerne, hvilket er korrekt, men så skal vi jo ikke også begynde at handle i strid med reglerne, for så mister vi vores argument imod Rusland.

Er Nævnet blevet orienteret om, at vi nu skal have en rolle som gennemførelsesaktør, eller hvem har besluttet det? Jeg synes, det er en risikabel beslutning. Man skulle måske have sagt nej til det. Hvorfor skal vi som lille land i en sårbar situation bære den store udfordring?

Hvad angår fredsmødet, appellerer jeg ikke til, at vi accepterer Ruslands krav. Jeg siger, at vi ikke har nogen svar eller løsninger på alle de udfordringer, ministeren lister op. Ministeren siger, at man er opmærksomme, man diskuterer det, og man kigger på det, mens konflikterne eskaleres. Som EU har vi ikke noget svar. Derfor bliver vi nødt til at kigge bagom og finde ud af, hvad der er med til at eskalere konflikterne. Jeg synes, vi skal være opmærksomme på, at EU mister global magt, og argumentet om, at det er attraktivt at være medlem af EU, mister også magt nogle steder. Jeg synes, at vi skal begynde at tænke mere strategisk og konstruktivt i de juridiske og diplomatiske samtaler med Rusland.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi har rådført os med Det Udenrigspolitiske Nævn, og desuden har jeg jo indhentet mandat.

Vi tager ikke nogen aktiver. Vi forgriber os på ingen måde på de indefrosne aktiver. Fokus her er afkastet af de indefrosne aktiver, og der ligger en stor forudgående analyse til grund for det. I vores tidligere diskussioner om emnet har jeg været åben om, at det er komplekst, for man kan selvfølgelig ikke bare handle på sin intuition. Man må gøre sig nogle overvejelser om det, Theresa Scavenius spørger om – sætter det nye standarder, hvad er det retlige grundlag osv.? Det har løftet os hen et sted, hvor man både i G7 og i EU er nået til den konklusion, at det er farbart og legalt at disponere over afkastet af de immobiliserede aktiver.

Afkastet er i omegnen af 3 mia. euro, og de skal primært gå til investeringer i Ukraine af militær karakter. Den andel, Danmark skal være gennemførelsesaktør for, skal bruges på at investere direkte i Ukraine. Tilgangen i de første faser har været, at man har doneret kapaciteter, som landene havde på hylderne. Dernæst har man leveret kapaciteter, man har kunnet købe på markedet. Vi har trådt nyt land med tanken om, at det måske er lige så nærliggende, at ukrainerne selv kan producere nogle af de våben, de har brug for. Det rummer mange fordele. Det er på mange måder logistisk enklere, det er for dem kendte systemer, der er nemmere at vedligeholde, og det er i øvrigt et bidrag til den ukrainske økonomi, da det skaber arbejdspladser, produktudvikling og innovation.

Innovationen i Ukraine kan man bl.a. se på droneområdet. Det er i det hele taget interessant at se, hvordan et land i krig i virkeligheden kan innovere så meget, som de har gjort, f.eks. på det digitale område. Når man tænker på, hvordan det tager år og dage for os at udvikle NemID og digitale løsninger, så bliver man ret imponeret over nogle af de initiativer, der er taget i Ukraine.

I marts 2024 fik vi efter dialog med Ukraine den tanke, at der var en vej frem med hensyn til investeringer ind i Ukraine. I den forrige danske donationspakke satte vi et – i virkeligheden lille – beløb af på 200 mio. kr. for at prøve at udvikle det. Det har vi arbejdet på, og vi er ved at have en model for, hvordan man kan gøre det. Det er baggrunden for, at man i EU har bedt Danmark om at forvalte det. Kapaciteten i Ukraine er formentlig tre gange større end det, man kan finansiere. Det forekommer ret oplagt at gøre brug af det.

Man kan selvfølgelig godt spørge, hvorfor vi skal eksponere os som et lille land, men det er en anden politisk tilgang til tingene end vores. Det er rigtigt, at vi fylder meget. Aktuelt er vi verdens femtestørste donor til Ukraine. USA, Tyskland, Storbritannien og Polen donerer i absolutte tal mere end os. Før lå vi på en fjerdeplads, men det er fint, at vi ligger på en femteplads nu, og det vil på mange måder være fint, hvis vi glider ned ad den liste. Ikke fordi vi giver mindre, men fordi nogle andre giver mere.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg fik ikke svar på, hvad de 3 mia. euro skal bruges til. Jeg er rigtig bekymret over, at det bliver en meget løs snak om mange millioner kroner.

Jeg fik heller ikke svar på mit spørgsmål om våben i Ukraine. Ministeren siger, at det også handler om det globale marked, som skal forsyne Ukraine. Jeg er dybt bekymret for, at pengene kommer til at gå til forsvarsindustrien. Det er mange milliarder kroner, og oprustningen er slet ikke den vej, vi burde gå. Vi burde sikre alle de andre veje.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg har ikke lagt skjul på, at pengene skal gå til forsvar og våben. Det er jo hele formålet med det. Er det en oprustning? Jeg mener, det er en mulighed for at give et ordentligt svar på det, Ukraine bliver udsat for, som er i strid med alle regler. Mængden af ammunition, Putin har fået af Nordkorea, overstiger vores leverancer af ammunition til Ukraine. Så det er nødvendigt. Man kan fornemme, at vi ser meget forskelligt på det. Vi har ikke den holdning, at vi skal række ud til Putin og sætte os ned og snakke om det. Der har været gode drøftelser om det i Nævnet, vi har givet briefinger om Ruslands krigsøkonomi og perspektivet ved at forfølge den gældende linje kontra andre linjer, og vores samlede vurdering – som vi heldigvis deler i Europa med vores allierede – er at holde fast i massiv støtte til Ukraine. Det er blevet bygget op dette forår med bilaterale tilsagn, som der kommer flere og flere af, nu også på EU-niveau frem mod NATO-topmødet, for at sende det stærkest tænkelige signal – både til Kyiv om opbakning og til Kreml om, at man ikke bare kan sidde og vente os ud.

Søren Søndergaard (EL): Vi støtter fuldstændig regeringens position om, at man også kan gå uden for EU og uden for Ukraine for at købe de nødvendige våben. Det afgørende problem er, at vi har haft en periode, hvor EU ikke har leveret det, EU lovede. Resultatet har været tusinder af dræbte ukrainere, og at Rusland har taget stadigt større stykker af Ukraine. Det har ikke været på grund af fredsvilje fra Rusland, at EU ikke har leveret, hvad de lover. Det er problemet. Derfor vil jeg understøtte det udgangspunkt, at ukrainernes behov kommer først.

Theresa Scavenius (UFG): Det, der bliver kaldt nødvendigt, skaber en oprustningsspiral. At Rusland er i Nordkorea, er jo en reaktion på, hvordan vi reagerer. Man skal bare vide, at det har konsekvenser både militært og politisk. Eskalering i rigtig mange regioner er Ruslands svar, når vi ikke har andre spor end at opruste militært. Det mener jeg vi burde trække os væk fra.

Henrik Møller (S): Hvis ikke Rusland var gået ind i Ukraine, stod vi ikke i denne situation med eskalering.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 4039 (almindelige anliggender) den 25. juni 2024

Rådsmøde 4039 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Direktivforslag om harmoniserede krav vedr. gennemsigtighed i interesserepræsentation på vegne af tredjelande

– *Orienterende debat*

KOM (2023) 0637

EUU alm. del (20231) – Bilag 307 (udvalgsmødereferat side 18, senest behandlet i EEU 19/1-24)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Direktivforslaget er en del af Kommissionens lov-pakke om forsvaret af demokratiet, som blev præsenteret i december 2023 og drøftet på rådsmødet den 29. januar 2024. Behandlingen af direktivforslaget på teknisk niveau er fortsat på et tidligt stadie. Der er på det kommende rådsmøde lagt op til en statusdrøftelse af forslaget, der skal sætte retning for det videre arbejde.

Direktivforslaget skal ifølge Kommissionen bidrage til at håndtere udfordringerne ved udenlandsk indblanding i EU's demokratiske processer, bl.a. ved at introducere fælles standarder for gennemsigtighed og ansvarlighed for interessevaretagelse på vegne af tredjelande. Et kerneelement i forslaget er oprettelsen af såkaldte nationale åbenhedsregistre.

Regeringen forholder sig positivt til, at Kommissionen ønsker at styrke og samordne EU's og medlemslandenes fælles robusthed over for indblanding og påvirkning fra aktører, der handler på vegne af tredjelande. Og regeringen bakker generelt op om Kommissionens intention om at øge gennemsigtigheden og den demokratiske ansvarlighed i forbindelse med lobbyisme på vegne af tredjelande.

Der er dog fortsat behov for yderligere analyse af forslagets konsekvenser og det foreslåede retsgrundlag. Det er blevet tydeligt i løbet af de foreløbige tekniske drøftelser af forslaget. Vi må sikre, at et fælles regelsæt respekterer frihedsrettigheder som ytringsfrihed og foreningsfrihed og kan administreres effektivt uden for store statsfinansielle konsekvenser eller administrative byrder.

Det er derudover afgørende, at direktivet ikke forpligter medlemslandene til at indføre administrative bøder, idet administrative bøder giver anledning til forfatningsmæssige betænkeligheder i dansk ret. Vi har en god dialog med Kommissionen om problemstillingen.

Søren Søndergaard (EL): Med hensyn til EU-sanktionerne mod Rusland var forbuddet mod Sputnik News og Russia Today i min verden ikke de flotteste eksempler på, hvordan man bekæmper totalitære og diktatoriske regimer. Jeg er derfor meget bekymret over det her direktivforslag. Der står, at vi skal have et åbenhedsregister. Det lyder jo altid godt. Enheder, der udfører interesserepræsentationsaktiviteter på vegne af tredjelande, skal skrives ind i registeret. De skal oplyse om

årligt modtagne beløb, berørte tredjelande, aktiviteterens vigtigste formål osv. Hvis man ser på tiltag i forskellige andre lande - Georgien f.eks. - hvad er så forskellen på dette forslag og deres lovgivning om fremmede agenter? Det kan være, at jeg er for venlig over for regeringen, når jeg opfatter regeringens holdning, som at man finder det problematisk. Har jeg for stor tiltro til regeringen her? Mener regeringen også, at der er problemer, som vi bliver nødt til at undersøge dybere?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg tror, at Enhedslisten lægger sig for tæt op ad regeringen her. Forslaget har intet at gøre med forslaget i Rusland og Georgien. Det er helt normal praksis i de fleste andre retsstater at have åbne lobbyregistre. I Danmark lever vi i et stenalderssamfund, der endnu ikke er nået frem til at have den lovgivning. Vores offentlighedslov og vores manglende regulering af lobbyisme er atypisk og bliver problematiseret i en europæisk sammenhæng.

I f.eks. Tyskland har man lobbyregistre, der viser, hvem der mødes og hvorfor. Det er så smukt beskrevet i de her tekster: Den Europæiske Union er baseret på demokrati, og det handler om åbenhed og transparente beslutningsprocesser. Derfor nytter det ikke noget, at man kan købe sig til adgang. Derfor skal vi ud over nationale lobbyregistre selvfølgelig også have et for tredjelande. Det er meget bekymrende, men selvfølgelig ikke overraskende – den nuværende regerings linje og det, at vi ikke har nationale lobbyregistre, taget i betragtning – at man heller ikke vil have et for tredjelande.

Hvorfor siger ministeren, at der er brug for en grundig analyse? Der er en lang konsekvensrapport, som fortæller helt ned i detaljen, hvad det kommer til at koste, hvad det handler om, og hvilke muligheder der er. Hvad er det for nogle videregående analyser, som regeringen har brug for for at kunne træffe en beslutning?

Hvis direktivet med dets lobbyregistre bliver vedtaget, vil det så betyde, at vi også vil lave et nationalt register for lobbyorganisationer og pr-bureauer, der har som forretningsmodel at sælge politisk indflydelse?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Til Søren Søndergaard: Det er svært, når der spørges på den måde, for hvis jeg svarer ja, har jeg deponeret min position i Søren Søndergaards håb. Intuitivt forstår jeg dog godt overvejselsen, for så enkelt er det heller ikke. Åbenhed er godt, og det må ikke føre til stigmatisering. Vi skal ikke ned ad den vej med strafferetlige sanktioner som i Georgien. Vi skal have åbenhed og transparens. Som udgangspunkt forholder vi os positivt og nysgerrigt til alt, men dette er stadig på et tidligt stadie, så vi kan ikke fastlægge nogen endelige positioner. Der er ikke lavet konsekvensanalyser på medlemsstatsniveau af, hvad det her kommer til at betyde. Men jeg synes bestemt, at det, Søren Søndergaard siger om at være opmærksom på faldgruber, er relevant.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg bliver nødt til at gentage, at dette intet har at gøre med den lov i Georgien. Det ærgrer mig, hvis ministeren kommer til at give indtrykket af det modsatte. Det handler om at skabe transparens i beslutningsprocesser. Det er helt normalt med transparens i retsstater og videnssamfund, hvor man kan betale sig til adgang og få møder med ministre – man har det også i EU.

I konsekvensrapporten har man faktisk beregnet omkostninger på nationalt niveau, så jeg kan ikke forstå det som andet, end at regeringen grundlæggende er imod lobbyregistre, ligesom den er på nationalt plan.

Bliver vi tvunget til at også indføre nationale lobbyregistre, hvis direktivet bliver indført?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Ja og nej. Direktivet handler om tredjelande, så vi vil selvfølgelig være forpligtet til at have transparens, hvad angår tredjelandes lobbyister, men ikke indenlandske lobbyister. Vi går ind for transparens, åbenhed, demokrati og gennemsigtighed, men man skal tænke sig om og finde balancer og proportionalitet.

Jeg sammenligner ikke forslaget med, hvad man har gjort i Georgien og Rusland. Jeg noterer bare, at nogle ord er de samme, men de betyder noget forskelligt, alt efter hvem der siger dem. Hvis man spørger den georgiske regering, er jeg sikker på, at de vil sige, at det handler om at sikre transparens og åbenhed og gøre det klart, hvilke udenlandske ressourcer der finder vej ind i deres samfund. Men direktivets tilgang er selvfølgelig helt anderledes. Man skal være opmærksom på, at man ikke ender med at stigmatisere noget, der ikke skal stigmatiseres osv.

Administrative bøder finder vi selvfølgelig problematisk, men forslaget er på et tidligt stadie. Jeg føler mig helt tryk ved, at vi får lejlighed til at diskutere dette på et senere tidspunkt og på et for mig mere oplyst grundlag.

Søren Søndergaard (EL): Det ser jeg frem til. Jeg tror, der bliver stor debat om emnet.

2. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2024 – konklusioner

– Politisk drøftelse

Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 2 (udkast til retningslinjer for konklusioner)

Det Europæiske Råd 27-28/6-24 – Bilag 3 (udkast til konklusioner)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi skal drøfte udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd (DER). Det bliver et topmøde, hvor fokus i høj grad forventes at være på fordeling af topposter i EU, bl.a. nomineringen af en kandidat til posten som formand for Kommissionen. Men der er flere vigtige temaer på dagsordenen.

Det første punkt omhandler Ukraine. Det er vigtigt, at vi fortsætter støtten til Ukraine samt de arbejdsplaner, som EU har igangsat, særlig med henblik på den militære støtte.

Så vil DER sikkert også markere, at vi et par dage forinden har holdt de regeringskonferencer med Ukraine og Moldova, som betyder, at udvidelsesforhandlingerne nu formelt kan gå i gang. Det hænger på, at Økofin-ministrene på dagens rådsmøde vedtager forhandlingsrammerne, men det skulle være en formsag. Det bliver et A-punkt i dag, og så er forhandlingsrammerne vedtaget. Herefter kan man formelt starte udvidelsesforhandlingerne, sådan som det også har været vores ambition under det belgiske formandskab. Det vil kunne markeres på topmødet.

Herudover ventes der at være en drøftelse af sikkerheds- og forsvarsområdet. Det er centralt, at vi styrker den europæiske forsvarsindustri, og jeg forventer, at spørgsmålet om at tilvejebringe finansiering vil fylde på topmødet. Herefter forventes som opfølgning på DER i april 2024 drøftelser af, hvordan vi styrker europæisk konkurrenceevne og videreudvikler kapitalmarkedsunionen. Det er vigtigt, at arbejdet med kapitalmarkedsunionen intensiveres for at styrke EU's konkurrenceevne.

Det Europæiske Råd vil også drøfte situationen i Mellemøsten. Fra dansk side støtter vi, at EU aktivt søger at understøtte bestræbelserne på at nå frem til en våbenhvile, lægge pres på Hamas og arbejde frem mod en tostatsløsning.

Endelig er det forventningen, at stats- og regeringscheferne vil vedtage EU's strategiske dagsorden for årene 2024-2029 samt en køreplan for arbejdet med interne reformer i EU.

Det er tung dagsorden, der er lagt op til. Det bliver et vigtigt topmøde for den videre udvikling af EU-samarbejdet de kommende 5 år.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Retsstatsprincippet i Ungarn/ Artikel 7

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20231) – Bilag 171 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EUU 10/11-23)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Der vil på rådsmødet være en høring af Ungarn inden for rammerne af traktatens artikel 7.

Som I ved, ser regeringen med stor alvor på situationen i Ungarn i forhold til efterlevelsen af vores grundlæggende værdier og retsstatsprincippet. Vi er fra starten sammen med ligesindede gået i forreste række for at lægge pres på den ungarske regering. Fra dansk side har vi også løbende udtrykt bekymring i forbindelse med bilaterale møder med repræsentanter for den ungarske regering. Det gjorde jeg senest, da jeg mødte den ungarske udenrigsminister i april 2024.

Rådet havde den seneste høring af Ungarn i maj 2023. Jeg er derfor meget tilfreds med, at vi nu igen får lejlighed til at stille spørgsmål til landet. For selv om vi i løbet af det seneste år har set enkelte positive skridt fra Ungarn, er situationen fortsat bekymrende. Og det skal vi ikke acceptere.

Kommissionen har som bekendt tilbagetrukket artikel 7-proceduren mod Polen på baggrund af en analyse af, at der ikke længere foreligger en klar risiko for et alvorligt brud på retsstatsprincippet i Polen i henhold til artikel 7. Men der er vi altså ikke med Ungarn. Situationen i Ungarn er grundlæggende ikke blevet forbedret siden sidste artikel 7-høring.

Det er samtidig for tidligt at sige noget nærmere om, hvad de ungarske bestræbelser i forbindelse med genopretningsplanerne og retsstatskonditionaliteten på sigt vil få af betydning for retsstaten i Ungarn. Det får vi først et billede af, når Kommissionen har haft lejlighed til at vurdere gennemførelsen af de ungarske tiltag. Man må nok desværre sige, at bestræbelserne, som vi ser nu, næppe vil være nok til at løse den brede vifte af problemer, der underminerer EU's grundlæggende værdier og retsstatsprincippet i Ungarn. Det er derfor vigtigt, at vi fastholder det politiske pres på den ungarske regering og fokus på efterlevelsen af vores grundlæggende værdier og retsstatsprincippet i EU. Det giver artikel 7-procedurene mulighed for.

Derfor vil vi fra regeringens side naturligvis som ved tidligere lejligheder deltage aktivt i høringen af Ungarn, udtrykke vores fortsatte bekymring og aktivt bakke op om videreførelse af artikel 7-proceduren mod Ungarn.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

a) Orientering om associeringsaftale mellem EU og Andorra og San Marino KOM (2024) 0189, KOM (2024) 0191

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Monaco har tidligere også været omfattet af forhandlingerne, men valgte at trække sig i september 2023.

Forhandlingerne om associeringsaftalen har pågået siden 2015, og i december 2023 blev Kommissionen og de to lande enige om en aftale. Kommissionen fremsatte i april 2024 forslag til en aftaletekst, som medlemslandene nu er ved at kigge igennem.

Aftalen giver de to lande mulighed for at deltage i EU's indre marked og en række EU-samarbejdsområder, bl.a. antisvindler, forbrugerbeskyttelse og EU-programmer. Aftalen betyder bedre konkurrencevilkår og mere ensartede spilleregler for de berørte borgere, virksomheder og myndigheder.

Aftalen har ikke stor betydning for Danmark, men regeringen ser positivt på et tættere forhold mellem EU og Andorra og San Marino.

Aftalen skal efter godkendelse i Rådet også godkendes i Europa-Parlamentet og i Andorra og San Marino. Den forventes tidligst at kunne træde i kraft i 2025.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 5. Siden sidst

a) Orientering om forenede sager ved EU-Domstolen C-639/22 – C-644/22

EUU alm. del (20222) – Bilag 172 (notat om afgivelse af indlæg i sager ved EU-Domstolen)

Skatteministeren (Jeppe Bruus): Jeg vil gerne orientere om en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen i en nederlandsk sag, som kan få stor konsekvens for dansk praksis.

Sagen er forelagt af den nederlandske domstol og vedrører fortolkningen af EU's momsdirektiv, som fastsætter, at det er momsfrit at forvalte investeringsforeninger. Spørgsmålet i sagen omhandler, hvornår en forening er en investeringsforening i henhold til EU's momsregler.

EU-Domstolen har i tidligere domme givet fortolkningsbidrag, i relation til hvordan momsfritagelsen i momsdirektivet skal anvendes. Det gælder bl.a. i den danske sag om ATP, hvor den hidtidige danske praksis blev underkendt. I henhold til den hidtidige praksis blev pensionskasser anset for at udøve forsikringsvirksomhed, og de kunne derfor ikke omfattes af momsfritagelsen. I ATP-sagen udtalte EU-Domstolen dog, at pensionskasser under visse betingelser godt kan være omfattet af begrebet investeringsforening og dermed være omfattet af momsfritagelsen.

EU-Domstolen har i andre EU-domme imidlertid også fastslået, at en af betingelserne for at være en investeringsforening er, at deltagerne – dvs. kunderne – i pensionsordningen bærer investeringsrisikoen. Denne betingelse har været gældende både før og efter ATP-dommen.

Der skal således foretages en vurdering af, om kunderne bærer investeringsrisikoen. Ved vurderingen heraf sondres der i dansk praksis mellem pensionsordninger med og uden garanti. Hvis der er tale om en pensionsordning med garanti, bærer kunderne ikke investeringsrisikoen. Det skyldes, at kunderne har fået en garanti om en bestemt pensionsydelse, f.eks. i form af en minimumsforrentning af de indbetalte præmier. Det vil sige, at pensionskasser, hvor der ikke er direkte sammenhæng mellem resultatet af de faktiske investeringer og pensionsydelsen, ikke betragtes som investeringsforeninger i henhold til den danske fortolkning af EU's momsregler og dermed ikke er omfattet af momsfritagelsen.

En række pensionskasser har kritiseret denne praksis og har anmodet om at blive anerkendt som investeringsforeninger og dermed omfattet af momsfritagelsen. Pensionskasserne har på den baggrund også rejst krav om tilbagebetaling af den moms, som de hidtil har betalt.

Det spørgsmål, der er forelagt EU-Domstolen, handler netop om fortolkningen af betingelsen om, at deltagerne i en ordning skal bære investeringsrisikoen.

Dansk holdning og indlæg

Europaudvalget blev i januar 2023 orienteret om, at regeringen ville afgive et skriftligt indlæg i den nederlandske præjudicielle forelæggelse.

Den danske fortolkning af begrebet investeringsrisiko er i store træk sammenlignelig med den fortolkning, som de nederlandske skattemyndigheder har anlagt.

Den danske regering har over for EU-Domstolen argumenteret for, at deltagere i en pensionsordning ikke kan anses for at bære investeringsrisikoen, når deltagerne har en garanti for en specifik minimumsydelse. Da deltagerne ikke bærer investeringsrisikoen, kan den type pensionsordning ikke kvalificeres som en investeringsforening, der er omfattet af momsfrigtagelsen.

Indlæg fra Kommissionen

Kommissionen har derimod givet udtryk for den opfattelse, at så længe deltagerne i en pensionsordning blot i et vist omfang bærer investeringsrisikoen, kan momsfrigtagelsen godt finde anvendelse.

Generaladvokatens forslag til domsafsigelse

Generaladvokaten har den 14. marts 2024 fremsat forslag til afgørelse i sagen.

Generaladvokaten er af den opfattelse, at når EU-landene definerer, hvad der forstås ved en investeringsforening i henhold til EU's momsregler, kan EU-landene godt sondre mellem forskellige pensionssystemer og navnlig mellem ordninger, der har garanterede pensionstilsagn og ordninger med pensionstilsagn, der afhænger af udviklingen i værdien af den investerede kapital.

Generaladvokaten bakker således op om den danske og nederlandske fortolkning.

Status i sagen

Processen ved EU-Domstolen er afsluttet, og nu afventer vi blot selve dommen, som forventes at blive afsagt inden længe.

Forventninger til dommen

Hvis EU-Domstolen følger generaladvokatens forslag til afgørelse, vil den danske fortolkning og praksis fortsat være, at f.eks. danske pensionsordninger med en tilknyttet garanti ikke vil være omfattet af begrebet investeringsforening og derfor ikke vil kunne få leveret forvaltningsydelser momsfrit.

Følger EU-Domstolen derimod Kommissionens fortolkning, vil den danske praksis skulle ændres. Det vil betyde, at pensionskasser som udgangspunkt vil blive anset for at være investeringsforeninger omfattet af momsfrigtagelsen. Dommen vil således også have betydning for behandlingen af de krav, som pensionskasserne har rejst om tilbagebetaling af moms. Hvis dommen følger generaladvokatens forslag til afgørelse, vil mange af de rejste krav falde bort. Og omvendt vil der skulle tilbagebetales moms til pensionskasserne, hvis dommen følger Kommissionens fortolkning.

På grund af sagens væsentlige betydning vil jeg oversende en orientering til udvalget om dommen og dens konsekvenser, når dommen er afsagt og konsekvenserne er vurderet.

Theresa Scavenius (UFG): Det er svært at kommentere på det, når det først kom i går.

Næstformanden (Henrik Møller): Som jeg forstår det, er det en orientering om en kommende dom.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 4037 (landbrug og fiskeri) den 24. juni 2024

Rådsmøde 4037 – Bilag 1 (samlenotat pkt. 1-3)

Rådsmøde 4037 – Bilag 2 (samlenotat pkt. 4)

EUU alm. del (20231) – Bilag 599 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg forelægger alle punkter til orientering.

1. Rådskonklusioner om fremtidens landbrug i EU

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Som jeg nævnte i maj 2024, ønsker formandskabet at vedtage rådskonklusioner om fremtidens landbrug i EU ved dette rådsmøde. Konklusionerne skal bl.a. spille ind i Kommissionens strategiske dialog om fremtidens landbrug i EU.

Fra dansk side har vi arbejdet for, at det langsigtede perspektiv for landbrugets udvikling bliver fremhævet, ikke mindst i forhold til behovet for at styrke den grønne omstilling og klimaindsatsen i EU.

Vi har også skubbet på i forhold til regelforenkling og innovation, som er vigtige både i forhold til øget bæredygtighed og konkurrenceevne, ligesom vi har fremhævet betydningen af et velfungerende marked i EU.

Nogle af de svære emner i forhandlingerne er EU's landbrugsbudget, handel med tredjelande og en potentiel udvidelse. Her har vi fra dansk side understreget, at rådskonklusionerne hverken skal foregribe forhandlingerne om EU's næste flerårige budget (MFF), fordelingen af støtte mellem landene eller udvidelsesforhandlingerne med bl.a. Ukraine.

Rådskonklusionerne skal heller ikke lægge op til en mindre åben handelspolitik fra EU's side – snarere tværtimod. Handel er en meget vigtig del af landbrugets indtjening i EU. Derudover er det ikke rimeligt at afskære særlig udviklingslande fra at kunne eksportere til EU.

Det er langt fra sikkert, at der kan landes en tekst, som alle kan leve med. Så det kan også ende med, at det bliver konklusioner fra formandskabet. Hvorvidt vi kan støtte konklusionerne, kommer i sidste ende an på den endelige tekst.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: Bæredygtigt fiskeri i EU: Status og retningslinjer for 2025

– *Præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0235

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Meddelelsen indeholder bl.a. en status for fiskebestandene og en tidsplan for drøftelsen af forslagene om fiskerimuligheder for 2025.

Fra dansk side er der fokus på, at aftaler med UK og Norge er på plads inden årsskiftet. Det er vigtigt, at kvoterne kommer på plads rettidigt, så der er klarhed for fiskerne over fiskerimulighederne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2023/194

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24. juni 2024, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2024) 0213

EUU alm. del (20231) – Bilag 183 (udvalgsmødereferat side 5 FO, forhandlingsoplæg vedr. det oprindelige forslag forelagt 17/11-23)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Punktet handler om fiskerimuligheder for bl.a. brisling og rejer i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat fra den 1. juli 2024 til den 30. juni 2025.

Brisling indgik allerede i forelæggelsen i maj 2024, og nu er fiskerimuligheder for rejer inkluderet i forslaget på basis af den videnskabelig rådgivning.

Rådgivningen for rejer i 2024 er desværre negativ. Der er tale om en nedgang på 25 pct. i forhold til den nuværende kvote. Det forventes, at kvotefastsættelsen vil følge den videnskabelig rådgivning. Det er vores udgangspunkt, at regeringen støtter det.

Theresa Scavenius (UFG): Flere kritiserer de videnskabelige metoder i deres høringssvar, bl.a. at de varierer fra år til år. ICES' (Det Internationale Havundersøgelsesråd) begrundelse er, at der ikke altid er nok data, og der sker meget i øjeblikket bl.a. på grund af klimaforandringerne, og derfor sker der nogle gange store dyk. Hvor ligger regeringens linje i forhold til at opretholde systemet? Regeringen støtter, at man følger den videnskabelige rådgivning, men der kan være fare for, at det grundlag skrider ved, at man i højere grad taler interessenternes sag, som helt klart forsøger at underminere den faglige og videnskabelige tilgang. Der er gode grunde til, at der sker årlige justeringer, for der sker meget i øjeblikket, og derfor kan man ikke estimere det hundrede procent.

Hvordan sikrer vi et godt datagrundlag? Monitorering er rigtig vigtigt – Danmark er blevet kritiseret for, at der er indført regler for visse ting, men at praksis er noget andet. Vil ministeren arbejde for, at datagrundlaget bliver bedre for de videnskabelige beregninger, så vi faktisk ved, hvor godt eller slemt det står til?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): ICES er det bedste grundlag at tage beslutninger ud fra. Jeg har både her og ved flere andre lejligheder sagt, at regeringens alt-overvejende udgangspunkt er, at vi følger de biologiske rådgivninger. Der kan selvfølgelig være særlige situationer – f.eks. i forhandlinger om kvoter op mod jul – hvor vi forsøger at lande aftaler på baggrund af nogle interesser.

ICES arbejder også med at sikre et så godt datagrundlag som muligt, og fra dansk side spiller vi selvfølgelig ind i det. Nogle arter kender vi godt til, andre arter kender vi stort set ikke noget til. I Danmark kører vi projekter for at udfylde datahullerne.

Naturen er foranderlig, så der vil af alle mulige grunde ske udvikling i, hvordan arterne har det, og hvor de er, og dermed også i hvilke områder og i hvilket omfang man kan fiske efter dem. Det skal den biologiske rådgivning med det bedst mulige datagrundlag give os et belæg for at kunne træffe en politisk beslutning ud fra.

UDG 4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Afgørelse om ændring af Rådets beslutning 89/367/EØF om nedsættelse af en stående skovbrugskomité
– Vedtagelse af generel indstilling
KOM (2023) 0727

Punktet var udgået.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.58.